

TFJ Reports

Kuzey Kore – Rusya İlişkileri: İlişki Tarihi ve Siyasi Kronoloji

Güncellendi, 30 Mayıs 2021.

Rapor Hakkında

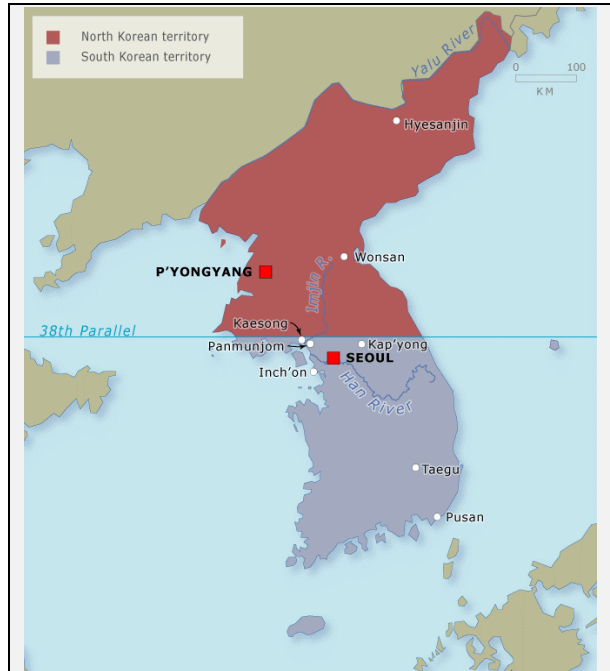
Sahip: The FEAS Journal – <i>Bağımsız Akademik Platform</i> – TFJ Reports	İlk Yayın Tarihi: 21 Mayıs 2021
Editör: Burak Tunahan GÖKALP	Son Güncelleme: 30 Mayıs 2021
Yazarlar: Alkın ARIKAN	E-posta: info@thefejasjournal.com
Raporun Seri Numarası: IA1005-TR	Web sitesi: reports.thefejasjournal.com

Kuzey Kore - Rusya İlişkileri: İlişki Tarihi ve Siyasi Kronoloji

Bu raporda Kuzey Kore - Sovyetler Birliği ve devamında Rusya Federasyonu arasında gerçekleşen siyasi gelişmeler başlangıç noktası Kore'nin bölünmesi olacak şekilde kronolojik olarak sıralanıp açıklanmıştır.

Kore'nin Bölünmesi ve KDHC'nin Kuruluşu

8 Ağustos 1945'te **Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB)**, **Japonya**'ya karşı savaş açmasıyla Kore'yi işgale başlamıştır. Sovyet işgalinin başlamasından sonra **ABD** ile **SSCB** yönetimleri, Japon yönetimindeki Kore'yi 38. Kuzey paralelinden itibaren Kuzey kısmını Rusya'nın ve Güney kısmını ABD'nin ele geçireceği şekilde paylaşmışlardır (Armaoğlu, 2017) (Lankov, 2002) (Matray, 2012).

Resim 1 - 38. Paralel, Kuzey Kore ve Güney Kore
Kaynak: NZ History

1945 - Kuzey Kore'nin kontrolü Kim Il Sung'a Sovyetler Birliği tarafından devredilmiştir (Best, Hanhimaki, Maiolo, & Schulze, 2015) (PCGN, 2003).

1946 - Kuzey Kore Bölgesel Halk Komitesi kuruldu. Komitenin kuruluşu sonrasında toprak reformu, yeni bir eğitim sistemi oluşturulması, işçi yasalarının düzenlenmesi ve büyük endüstrilerin tümünün kamulaştırılması gibi uygulamalarda bulunulmuştur (Seth, 2018) (Lankov, 2002).

1948 - Mayıs ayında ABD'nin Güney Kore'de seçim organize etmesi ve Kore Cumhuriyeti'nin kurulması sonrasında,

Ağustos ayında Kuzey Kore’de SSCB tarafından bir seçim organize edilmiş, 9 Eylül 1948’de lideri Kim Il Sung, başkenti Pyongyang olan Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti (KDHC) kurulmuştur (Armaoğlu, 2017) (Best, Hanhimaki, Maiolo, & Schulze, 2015) (PCGN, 2003).

Kore Savaşı

1950 - 1950’nin Ocak ayında Stalin, Kim Il Sung’un Güney Kore’ye yönelik saldırı planına onay vermiş ve aynı yıl 25 Haziran’da KDHC, 38. Paralel üzerinden Güney’e karşı saldırıda bulunmuştur. Bu şekilde Kore Savaşı başlamış oldu (Armaoğlu, 2017) (Best, Hanhimaki, Maiolo, & Schulze, 2015).

ABD’nin BM Güvenlik Konseyi’ne verdiği Kore Cumhuriyeti’ne destek önerisi kabul edildi. Bu kararın kabulünü Sovyetler Birliği temsilcisinin Çin’in temsilciliği hakkında Güvenlik Konseyi kararını boykot etmesi sebebiyle konsey toplantılarında bulunmadığı bir zamanda alınmış ve Sovyetler Birliği’nin müdahale kararını veto edememesini sağlamıştır (History.com , 2020) (Best A. , Hanhimaki, Maiolo, & Schulze, 2015) (Millett, 2020).

SSCB Kore Savaşı’na dolaylı olarak dâhil olmuş, savaş sırasında Çin Halk Cumhuriyeti’ne ve KDHC’ye ekonomik, askeri desteklerde ve hava desteğinde bulunmuştur (O’Neill, 2000).

1953 - 1951 yılında Kuzey Kore tarafından teklif edilen barış görüşmeleri sürerken Mart 1953’te Stalin’in ölümü ve bu durumun getirdiği iktidar mücadelesi sebebiyle SSCB barış yapılmasına rıza göstermiş ve 27 Temmuz 1953’te yapılan ateşkes ile iki Kore devletinin aralarına 238 km’lik fiili askerden arındırılmış bir bölge oluşturulmasıyla sonuçlanmıştır (Armaoğlu, 2017)(PCGN, 2003).

Stalin’in Ölümü ve Çin-Sovyet Bölünmesi

Stalin’in ölümü ve 1956 yılında Hruşçov’un Sovyetler Birliği 20. Kongresi’nde yaptığı konuşmadan sonra başladığı kabul edilen Çin Halk Cumhuriyeti ve SSCB’nin birbirleriyle ilişkilerini kestikleri bir süreç oluşmuştur. Çin’in desteği sonrası en başta Sovyetler Birliği’ne yakın ve yönetimde benzer politikalar izleyen bir Kuzey Kore yerini Maoçu politikalara yer veren bir Kuzey Kore’ye bırakmıştır (Best, Hanhimaki, Maiolo, & Schulze, 2015) (Park, 1983).

1956 ve 1958 yılları arasında Kim Il Sung yönetimi, merkez komitedeki aşırı Sovyet ve aşırı Çin yanlısı gruplara karşı tasfiyeler gerçekleştirmiştir (Hahn & Young, n.d.).

1959 - Kuzey Kore'ni nükleer enerji talebi üzerine Sovyetler Birliği desteğiyle Yongbyon'da bir nükleer reaktör kurulmaya başlamıştır (Seth, 2018).

1961 - 1961 yılında SSCB ve Kuzey Kore hükümetleri arasında Dostluk, Ortaklık ve Karşılıklı Destek Antlaşması 6 Temmuz 1961 tarihinde Moskova'da imzalanmıştır (United Nations, 1962).

1962 - Sovyetler Birliği'nin ABD baskısına karşı Küba Füze Krizi sırasında Küba'dan füzelerini geri çekmesi, Kuzey Kore'nin Sovyetler Birliği ile olan ittifaklarından çok kendi ordularına güvenmeleri gerektiği sonucuna varmasını sağlamıştır (Seth, 2018). Kuzey Kore'nin bu dönemde politika olarak Çin Halk Cumhuriyeti yanlısı bir tutum sergilemesi Sovyetler Birliği'nin Kuzey Kore'ye yaptığı teknik ve ekonomik desteğini büyük oranda azaltmıştır (Seth, 2018).

1964 - Nikita Hruşçov'un SSCB lideri olarak görevi sonlanmıştır (Seth, 2018).

1965 - Sovyetler Birliği Başbakanı Kosygin'in 1965'teki Pyongyang ziyaretinde iki ülke arasındaki ilişkiler geliştirilmiş ve Sovyetler Birliği'nin Kuzey Kore'ye olan yardımlarını yenilemesi kararlaştırılmıştır (Seth, 2018).

Kuzey Kore'ni nükleer enerji talebi üzerine Sovyetler Birliği desteğiyle Yongbyon'da kurulan nükleer reaktörün inşaatı tamamlanmıştır (Seth, 2018) (BBC News, 2019).

1984 - Kim Il Sung Moskova'ya ziyarette bulunmuş ve bu ziyaretin sonucunda Sovyetler Birliği Kuzey Kore'ye olan desteğini arttırmıştır (Seth, 2018).

1985 - Kuzey Kore Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması'nı imzaladı ancak Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu'nun tedbir anlaşmasını imzalamamıştır. Bu antlaşmanın imzalanmasının arkasında Sovyetler Birliği'nin baskısı yer almaktadır. (Seth, 2018).

Gorbaçov Dönemi ve SSCB'nin Dağılması

Doğu Avrupa'daki komünist rejimlerin çöküşü, Perestroyka hareketinin yavaşlaması, Glasnost ve Afganistan Savaşı gibi etkenler SSCB'yi güçten düşürmüştür (Best A. , Hanhimaki, Maiolo, & Schulze, 2015) (Seth, 2018).

1988 – SSCB, Güney Kore ile doğrudan ticari ilişkiler geliştirmiştir (Seth, 2018).

1989 - SSCB, Kuzey Kore'ye yapılan ağır silah ikmallerini ve ortaklaşa ordu talimlerini sonlandırmıştır (Seth, 2018).

1990 - Güney Kore ve SSCB liderleri buluşup iki ülke arasında kalıcı diplomatik ilişkiler kurulması kararlaştırılmış ve aynı ay içerisinde SSCB Dışişleri Bakanı Kuzey Kore'ye yönelik büyük kapsamlı yatırımların resmi olarak durdurulduğunu bildirmiştir (Seth, 2018).

- Kuzey Kore'nin nükleer faaliyetlerde bulunduğu uydu görüntüleriyle ortaya çıkmıştır (Seth, 2018).

1991 - 27 Eylül günü Gorbaçov, ABD'nin Güney Kore'den birliklerini ve nükleer silahlarını çekmesi sonrasında Kuzey Kore'den askerlerini çekmiştir (Davenport, n.d.).

26 Aralık 1991'de **Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği dağıldı.**

Rusya Federasyonu ve Boris Yeltsin Dönemi

Sovyetler Birliği tarafından desteklenmekte olan Kuzey Kore Sovyetler Birliği'nin dağılması sonucunda ekonomik krizle ve sonrasında ise bu krizin getirdiği kıtlıkla karşılaşmıştır. Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla beraber Boris Yeltsin yönetimindeki yeni Rusya Federasyonu devleti, ilişkilerinde daha batı yanlısı bir tutum sergilemeye başlamıştır (Seth, 2018).

1992 - Rusya Federasyonu lideri Yeltsin, SSCB – Kuzey Kore arasında 1961 yılında yapılan antlaşmanın geçersiz olduğunu belirtmiştir (Seth, 2018).

1993 - Kuzey Kore Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması'ndan çekildiğini açıklamıştır (Seth, 2018).

1994 - Rusya, Kuzey Kore Füze Krizi'nin çözülmesi için Kuzey Kore, Güney Kore, Rusya, Japonya, ABD, Çin, BM Genel Sekreterliği ve Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu'nun bulunduğu 8 temsilcili bir görüşme önerisinde bulundu ancak bu öneri uygulanmamıştır (Takeda, 2006).

- Kuzey Kore'nin Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması'ndan çekilmesi sebebiyle ABD ve Kuzey Kore arasında Kuzey Kore'nin nükleer programını

dondurulmasını sağlayan Anlaşılmiş Çerçeve imzalanmıştır (Davenport, n.d.).

8 Temmuz 1994'te Kuzey Kore'nin ilk lideri **Kim Il Sung** öldü.

1996 - SSCB – Kuzey Kore arasında 1961 yılında yapılan Dostluk, Ortaklık ve Karşılıklı Destek Antlaşması resmi olarak feshedilmiştir (Seth, 2018).

1998 - Kuzey Kore tarafından Japonya'nın hava sahasının üzerinden geçecek şekilde bir balistik füze ateşleyerek uluslararası camiada tepkiye yol açmıştır (Lee J. H., n.d.).*

1999 - Kuzey Kore'nin Japonya'nın üzerinden geçecek şekilde uzun menzilli bir balistik füze fırlatması sebebiyle ABD; Çin, Japonya, Güney Kore ve Kuzey Kore hükümetleri arasında ismini eski ABD Savunma Bakanından alan Perry Süreci denilen müzakereler başlatılmıştır (Ploughshares Fund, 2017).

Rusya'da Putin Dönemi

SSCB'nin 1990'dan sonra Güney Kore ile ilişkiler geliştirmesi sebebiyle Moskova ve Pyongyang hükümetleri arasında gerileyen ilişkiler Rusya Federasyonu'nun ekonomik sıkıntıları sebebiyle Kuzey Kore'ye azalan destek ve Yeltsin Hükümeti'nin Güney Kore ile yakınlaşmasıyla gerilemeye devam etmiştir. 1999'da Vladimir Putin'in göreve

gelmesiyle beraber Rusya, Kore Yarımadası'ndaki nüfuzunu arttırmak için Güney Kore ile ilişkilerine devam ederken Kuzey Kore ile ilişkilerini geliştirmeye başlamıştır (Takeda, 2006).

2000 - Temmuz 2000'de Putin Kuzey Kore ziyaretiyle, Kuzey Kore'nin kuruluşundan itibaren ülkeyi ziyaret eden ilk Rus lider olmuştur (Takeda, 2006).

Putin, Kore Yarımadası'ndaki gerilimi azaltmak adına "demir ipek yolu" olarak isimlendirilen Trans-Sibirya Demiryolu'nu iki Kore'nin de içerisinde bulunduğu bir demir yolu güzergâhıyla birleştirme önerisinde bulunduğu "Rusya: Yeni Doğu Perspektifleri" isimli bir makale yayımlamıştır. Putin bu fikrini Haziran ayında yapılan Kuzey Kore-Rusya Zirvesi'nde dile getirmiştir. Pyongyang hükümeti bu öneriye olumlu yanıt verirken Güney Kore bu hattın önce Çin üzerinden geçirilmesi gerektiğini bildirmiştir (Seth, 2018).

2002 - ABD'de Bush yönetiminin Kuzey Kore karşısındaki tutumu Kuzey Kore'yi Rusya ile iyi ilişkiler kurmaya yönlendirirken Rusya bu yakınlaşma girişimini olumlu karşılamıştır (Takeda, 2006).

- Temmuz ayında Rus Dışişleri Bakanı İvanov'un iki Kore'ye de gerçekleştirdiği

ziyaretlerde Güney Kore'nin Kore Yarımadası'ndaki çabalarından dolayı Rusya'yı takdir etmesi sonrası Kuzey Kore ile görüşükten de sonra Kuzey Kore'nin Japonya ve ABD ile görüşmeye hazır olduğunu duyurmuştur (Takeda, 2006).

- Ekim ayında gerçekleşen ABD – Kuzey Kore görüşmesinde Kuzey Kore Dışişleri Bakanı'nın yüksek oranda zenginleştirilmiş uranyum projesinin varlığını tasdik etmesi üzerine İkinci Kuzey Kore Füze Krizi başlamıştır (Takeda, 2006).

2003 - Ocak ayında Putin Kuzey Kore'ye, nükleer krizinin nasıl çözülebileceği konusunda nükleerden arındırılmış bir Kore Yarımadası'nın garanti edilmesi, 1994 Anlaşımış Çerçeve dâhil olmak üzere uluslararası anlaşmaların yükümlülüklerinin yerine getirilmesi, Kuzey Kore'nin güvenliğinin Rusya tarafından garanti altına alınması ve insani ve ekonomik programların sürdürülmesini içeren bir öneride bulunmuş ancak bu öneri Kuzey Kore'nin ve de ABD'nin çıkarlarına uymaması sebebiyle reddedilmiştir (Takeda, 2006).

- Putin ve Kuzey Kore lideri Kim Jong Il, Vladivostok'ta iki ülkenin ekonomik ortaklıkları ve Kuzeydoğu Asya'nın güvenliği hakkında görüşmüşlerdir (Takeda, 2006).

- Ağustos ayında yapılan Altı Partili Görüşmelerin ilk turunda Rusya Irak Savaşı'nda kötüleşen ABD ilişkilerini düzeltme adına ABD ve Japonya'nın Kuzey Kore'nin nükleer silahlanma programını bırakması konusunda iki ülkeyle aynı konumda bulunmuştur (Takeda, 2006).

2004 - İkinci Altı Partili Görüşmeler gerçekleştiği sırada Rusya bir önceki görüşmede olan ABD ile yakın tutumundan uzaklaşma göstermiş; Kuzey Kore'nin Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması'ndan çekilmek için sunduğu bildiriye geri çekmesi, nükleer programını sonlandırması ve Anlaşımış Çerçeve şartlarına uyması halinde bölgedeki ülkelerin Kuzey Kore'ye enerji desteğinde bulunacağı önerisini sürdürmüştür (Takeda, 2006).

- Altı Partili Görüşmelerin üçüncü turunda Rusya, Kuzey Kore ile anlaşılabilmesi için Kuzey Kore'nin altyapısına katkıda bulunacak bir tazminat ödenmesi gerektiğini belirtmiştir (Takeda, 2006).

2006 - Kuzey Kore ilk başarılı nükleer testini gerçekleştirmiştir (Ministry of Foreign Affairs, Republic of Korea, n.d.) (Lankov, 2018)

- Kuzey Kore ile yapılan ticarete kısıtlama getiren BM Güvenlik Konseyi'nin 1695 numaralı kararı kabul edilmiştir (Schoff & Lin, n.d.).

- Ekim ayında BM Güvenlik Konseyi'nde kabul edilen 1718 numaralı karar ile Kuzey Kore'ye ticari yaptırımlar uygulanmıştır (Schoff & Lin, n.d.).

2009 - Kuzey Kore ikinci nükleer testini gerçekleştirmiştir. Gerçekleştirilen bu teste karşı kabul edilen BM Güvenlik Konseyi'nin 1874 numaralı Pyongyang Hükümetinin askeri gelişimini engellemek için tasarlanan mali ve ticari kısıtlamalarının bir kısmı Rusya tarafından kabul edilmiştir (MacFarquhar, 2009) (Ministry of Foreign Affairs, Republic of Korea, n.d.).

- Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 1874 numaralı kararı ile Kuzey Kore'ye ticari ve ekonomik kısıtlamalar getirilirken, üye devletlere de Kuzey Kore'nin nükleer programına destek veren her türlü nakliye işlemini araştırma, durdurma ve yok etme yetkisi verilmiştir (Seth, 2018) (Schoff & Lin, n.d.).

2013 - 12 Aralık 2012'de balistik füze teknolojisi kullanımı için 22 Ocak 2013 yılında alınan 2087 numaralı BM Güvenlik Konseyi kararı ile Kuzey Kore kınanmış ve ticari yaptırımlara uğramıştır (Schoff & Lin, n.d.).

- 12 Şubat tarihinde Kuzey Kore tarafından yapılan nükleer test sebebiyle BM Güvenlik Konseyi tarafından kınandı ve Güvenlik Konseyi'nin 2094 sayılı kararı ile Pyongyang

Hükümeti'ne ticari yaptırımlar uygulanmıştır (Schoff & Lin, n.d.).

2014 - Moskova Hükümeti Kuzey Kore'nin SSCB döneminden kalan borçlarının %90'ını sildi (Reuters, 2014).

2015 - Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov, Kuzey Kore Lideri Kim Jong-un'u 2. Dünya Savaşı'nın 70. yıldönümünü anma adına Moskova'ya davet etmiştir. Kuzey Kore ve Rusya tarafından 2015 yılı iki ülke arasında "dostluk yılı" olarak ilan edilmiştir (BBC News Türkçe, 2015).

2016 - 6 Ocak 2016 tarihinde nükleer test yapması ve 7 Şubat 2016'da balistik füze teknolojisi kullanımı sebebiyle Kuzey Kore'ye 2270 numaralı Güvenlik Konseyi Kararı ile yaptırımda bulunulmuştur (Schoff & Lin, n.d.).

- 9 Eylül 2016 tarihinde gerçekleştirdiği nükleer teste karşı ticari yaptırım uygulayan BM Güvenlik Konseyi'nin 2321 numaralı kararı 30 Kasım 2016 tarihinde kabul edilmiştir (Schoff & Lin, n.d.).

2017 - Kuzey Kore, füzelerinin Japonya'nın kuzeyinden geçtiği bir nükleer füze denemesinde bulunmuştur (Seth, 2018).

- 2 Haziran 2017'de kabul edilen 2356 sayılı BM Güvenlik Konseyi Kararı ile 9 Eylül 2016'dan beri yürüttüğü nükleer silahları ve balistik füze geliştirme faaliyetleri sebebiyle

Kuzey Kore kınandı ve ticari yaptırımlara uğramıştır (Schoff & Lin, n.d.).

- 3 ve 28 Temmuz tarihlerinde DPRK'nın balistik füze fırlatması BM Güvenlik Konseyi tarafından kınanırken Kuzey Kore'ye karşı yaptırım uygulanması 2317 numaralı kararı 5 Ağustos'ta BM Güvenlik Konseyi tarafından kabul edilmiştir (Schoff & Lin, n.d.).

- 2375 sayılı BM Kararı, 3 Eylül 2017'de kabul edildi. Bu Güvenlik Konseyi Kararı 2375, 2 Eylül 2017'de DPRK tarafından yapılan nükleer testlerini kınamış ve yaptırımlar uygulanmıştır (Schoff & Lin, n.d.).

- 28 Kasım 2017 tarihinde fırlattığı balistik füze sebebiyle Kuzey Kore'ye yaptırım uygulanmasını belirten 2397 sayılı BM kararı 22 Aralık'ta kabul edilmiştir (Schoff & Lin, n.d.).

2018 - 27 Nisan 2018'de Kuzey Kore ve Güney Kore liderleri Kim Jong-un ve Moon Jae-in Barış, Refah ve Birlik için Panmunjom Deklarasyonu'nda bir araya gelmişlerdir. Görüşmede iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirileceğini, iki Kore arasında resmi olarak bir barış döneminin başladığı ilan edilmiştir (Ministry of Foreign Affairs, Republic of Korea, n.d.)*.

- Rusya, Eylül ayında BM Güvenlik Konseyi'ne Kuzey Kore'ye yapılan yaptırımların hafifletilmesi adına başvuruda bulunmuştur (Kuo, 2018).

2021 - Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Seul'de yaptığı konuşmada Kuzey Kore'nin nükleer güçten arındırılması için Rusya'nın Altı Partili Görüşmelerin yeniden yapılmasını istediğini belirtmiştir (Suzuki & Ogawa, 2021).

*****

Referanslar

Armaoğlu, F. (2017). Kore Savaşı. F. Armaoğlu içinde, *20. Yüzyıl Siyasi Tarihi* (s. 408-410). İstanbul: Timaş Yayınları.

BBC News. (2019, February 28). *Yongbyon: The heart of North Korea's nuclear programme*. BBC News: <https://www.bbc.com/news/world-asia-47397699> adresinden alınmıştır

BBC News Türkçe. (2015, March 18). *Kuzey Kore lideri Moskova'ya gidiyor*. BBC News Türkçe: https://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/03/150318_rusya_kore_cin adresinden alınmıştır

Best, A., Hanhimaki, J. M., Maiolo, J. A., & Schulze, K. E. (2015). Kore Savaşı. A. Best, J. M. Hanhimaki, J. A. Maiolo, & K. E. Schulze içinde, *20. Yüzyılın Uluslararası Tarihi* (s. 289-296). Ankara: Siyasal Kitabevi.

Best, A., Hanhimaki, J. M., Maiolo, J. A., & Schulze, K. E. (2015). Soğuk Savaş'ın Sonu ve "Yeni Dünya Düzeni" 1980-2000. *20. Yüzyılın Uluslararası Siyasi Tarihi* (s. 515-534). içinde Ankara: Siyasal Kitabevi.

Davenport, K. (n.d.). *Chronology of U.S.-North Korean Nuclear and Missile Diplomacy*. May 21, 2021 tarihinde Arms Control Association: <https://www.armscontrol.org/factsheets/dprkchron> adresinden alındı

Ha, J. M. (1982). SOVIET PERCEPTIONS OF NORTH KOREA. *Asian Perspective*, 6(2), 105-131.

Hahn, B.-h., & Young, I. L. (n.d.). *The 1950s and '60s*. Encyclopædia Britannica: <https://www.britannica.com/place/North-Korea/Cultural-life> adresinden alınmıştır

History.com . (2020, January 9). *Soviets boycott United Nations Security Council*. HISTORY: <https://www.history.com/this-day-in-history/soviets-boycott-united-nations-security-council#:~:text=In%20late%20June%201950%2C%20it,time%20in%20the%20organization's%20history>. adresinden alınmıştır

Kuo, M. A. (2018, November 14). *China, Russia, and US Sanctions on North Korea*. The Diplomat: <https://thediplomat.com/2018/11/china->

russia-and-us-sanctions-on-north-korea/
adresinden alınmıştır

Lankov, A. (2018, September 23). *Strategic Stability in the Twenty-First Century: The North Korean Nuclear Threat*. Carnegie. adresinden alınmıştır

Lee, C.-S. (1967). Kim Il-Song of North Korea. *Asian Survey*, 7(6), 374-382.

Lee, J. H. (n.d.). *Nuclear ambitions*. May 21, 2021 tarihinde Encyclopedia Britannica: <https://www.britannica.com/place/North-Korea/North-Korea-under-Kim-Jong-Il> adresinden alındı

MacFarquhar, N. (2009, June 12). *U.N. Security Council Pushes North Korea by Passing Sanctions*. The New York Times: <https://www.nytimes.com/2009/06/13/world/asia/13nations.html?ref=global-home> adresinden alınmıştır

Matray, J. I. (2012). The Korean War 101: Causes, Course, and Conclusion of the Conflict. *Education About Asia*, 17(3), 23-28.

Millett, A. R. (2020, September 10). *Korean War*. Encyclopedia Britannica: <https://www.britannica.com/event/Korean-War> adresinden alınmıştır

Ministry of Foreign Affairs, Republic of Korea. (n.d.). *A Peace Regime on the Korean Peninsula*. May 21, 2021 tarihinde

Ministry of Foreign Affairs, Republic of Korea:

https://www.mofa.go.kr/eng/wpge/m_5477/contents.do adresinden alındı

Ministry of Foreign Affairs, Republic of Korea. (n.d.). *Understanding the North Korean Nuclear Issue*. May 21, 2021 tarihinde Ministry of Foreign Affairs, Republic of Korea:

https://www.mofa.go.kr/eng/wpge/m_5474/contents.do adresinden alındı

O'Neill, M. (2000). Soviet Involvement in the Korean War: A New View from the Soviet-Era Archives. *OAH Magazine of History*, 14(3), 20-24.

Ploughshares Fund. (2017, December 14). *Factsheet: History of US Negotiations with North Korea, 1992-Present*. Ploughshares Fund: <https://ploughshares.org/issues-analysis/article/factsheet-history-us-negotiations-north-korea-1992-present> adresinden alınmıştır

Reuters. (2014, April 19). *Russia writes off 90 percent of North Korea debt, eyes gas pipeline*. Reuters: <https://www.reuters.com/article/russia-northkorea-debt-idUKL6N0NB04L20140419> adresinden alınmıştır

Schoff, J. L., & Lin, F. (n.d). *Making Sense of UN Sanctions on North Korea*. May 21, 2021 tarihinde Carnegie: <https://carnegieendowment.org/publications/interactive/north-korea-sanctions/> adresinden alındı

Seth, M. J. (2018). *North Korea: A History*. London: Palgrave .

Suzuki, S., & Ogawa, T. (2021, March 26). *Russia urges renewal of six-party talks to denuclearize North Korea*. NikkeiAsia: <https://asia.nikkei.com/Politics/International-relations/Russia-urges-renewal-of-six-party-talks-to-denuclearize-North-Korea>

onal-relations/Russia-urges-renewal-of-six-party-talks-to-denuclearize-North-Korea adresinden alınmıştır

Takeda, Y. (2006). Putin's Foreign Policy toward North Korea. *International Relations of the Asia-Pacific*, 6(2), 189–207. doi: 10.1093/irap/lci141

United Nations. (1962, January). May 17, 2021 tarihinde United Nations Treaty Series: <https://treaties.un.org/doc/Publication/UNTS/Volume%20420/volume-420-I-6045-English.pdf> adresinden alındı

Feragatname

TFJ Reports ve The FEAS Journal'da yayınlanan tüm görseller ticari olmayan ve eğitim amaçlı kullanılmaktadır. The FEAS Journal, "TFJ imzalı" olanlar dışında, görseller üzerinde herhangi bir mülkiyet iddiasında bulunmamaktadır. Burada yayınlanan resimlerden herhangi biri, herhangi bir telif hakkı yasasını ihlal ediyorsa, lütfen bizimle iletişime geçin.

Bu belgeler The FEAS Journal Reports (TFJ Reports) tarafından hazırlanmıştır. Bir TFJ Raporundaki bilgilere, kamu hizmeti dışındaki herhangi bir amaçla yaklaşılmamalıdır. The FEAS Journal'ın bir çalışması olan TFJ Reports, telif hakkı korumasına tabi değildir. Herhangi bir TFJ Raporu, The FEAS Journal'ın izni olmaksızın çoğaltılabilir ve tamamı ile dağıtılabilir. Bununla birlikte, bir TFJ Raporu, telif hakkıyla korunan görüntüleri veya üçüncü bir tarafın materyallerini içerebileceğinden, telif hakkı olan materyali kopyalamak veya başka bir şekilde kullanmak isterseniz, telif hakkı sahibinin iznini almanız gerekebilir. **Bu raporda verilen bilgilerle ilgili herhangi bir telif hakkı talebiniz varsa, lütfen hemen bizimle iletişime geçin.**

İletişime Geç: info@thefejasjournal.com

TFJReports

THE
FEAS
JOURNAL

